küsimused, kus teaduskondade ja nende ülemuste arvamised läksid lahku.

7. Hariduslikud kulud. Alates madalseisust 1933/34. aastal on haridusele kulutatud summad, nagu kõik riigi majanduslikud kulud, järjest tõusnud. 1937/38. a. kulutati alghariduse le üldse 7 621 419 kr. (s. o. 71,5 kr. ühe õpilase kohta). See summa on siiski vähem kui 1929/30. a. (s. o. aastal enne suurt koolide koondamist), mil alghariduse kulud olid 7 921 713 kr. (s. o. 82 kr. ühe õpilase kohta).

Samasugune on lugu kuludega keskhariduse alal. Siin oli kõrgseis 1928/29. aastal (kulusid 3 043 035 kr. ehk 169 kr. ühe õpilase kohta), madalseis samal 1933/34. a. Keskkoolireformi järel hakkasid tõusma ka kulud, moodustades 1937/38. a. 2 284 548 kr. ehk 131,5 kr. ühe õpilase kohta.

Kõikumised kuludes kõrgemate õppeasutiste ülalpidamiseks on käinud sama teed. 1937/38. a. oli riigi eelarves Tartu Ülikoolile määratud 935 600 kr., Tallinna Tehnikainstituudile (-ülikoolile) 217 910 kr. ja Tallinna Konservatooriumile 63 075 kr., kokku 1 216 585 kr. 1929/30. a. aga sai Tartu Ülikool riigi eelarve järgi 1 247 350 kr.

Kutsekoolidele kulutati 1937/38. a. riigi eelarve summadest 1 231 417 kr.

Üldse on koolide ülalpidamise kulud riigi eelarves pärast kriisiaega märksa vähem kasvanud kui muud kulud. Riigi korraline eelarve 1937/38. a., võrreldes 1933/34. a. (kriisiaja kõige väikesema) eelarvega, on tõusnud 28% võrra, riigi-, avalikkude ja õigustega koolide ülalpidamise kulud samal ajal aga ainult 11%, kuigi nüüd esinevad HM-i eelarves ka põllumajanduskoolide kulud, mis varem olid teise ministeeriumi eelarves. Tõus on toimunud peamiselt palkade arvel, kuna üsna vähe on kasvanud kulutused koolide sisustamiseks, õppevahendite ja raamatukogude täiendamiseks.

Paranemist on märgata 1938. a., välja arvatud kehvemate õpilaste toetamine, kus summasid on tunduvalt kärbitud (võrreldes eelmise aastaga 17,5%).

8. Õpetajad ja nende edasiharimistöö. Õpetajate koosseisus ei ole a. 1938 esinenud suuremaid muudatusi. Vanemõpetajaks määramisi on esinenud vaid üksikjuhtudel. Algkooliõpetajaist on kutseta 2,2% (linnades 4%, maal 1,4%). Keskkoolides moodustab kutseta õpetajate arv 9,5%, gümnaasiumides 7,6%. Viimasel ajal on märgata algkoolide meesõpetajate siirdumist teistele aladele, kus teenistus- ja palgaolud paremad. Seepärast

Eesti kroonika 1938, lk. 57